

EU Konkurrenceret og Sport

– om de professionelle sportsudøveres rettigheder

EC Competition law and Sports – on the rights of the professional athletes

Kandidatspeciale, 10. semester Jura, foråret 2012

Camilla Kjær Jensen
220787-1586, Studie nr.: 2007-2257
Herluf Trolles Gade 20, 4. tv
9000 Aalborg

Vejleder: Jens Evald

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	3
1.2 Afgrænsning	3
1.3 Retskilder.....	4
1.4 Opgavens opbygning	4
2. Europæisk konkurrenceret	6
2.2 Konkurrence og konkurrenceret.....	6
2.3 Formålet med EU-konkurrenceretten	7
2.4 Kommissionens rolle i EU-konkurrenceretten	8
3. EU-konkurrenceret og sport	9
3.1 Meca-Medina dommen	9
3.2 Domstolens afgørelse	11
4. Hvidbog om Idræt.....	13
4.1 Hvidbogen og konkurrenceret.....	13
4.2 Hvornår falder en sportsregel indenfor EU-konkurrenceretten?.....	14
4.3 Retspraksis vedrørende anvendelsen af EU-konkurrenceretten på sportsregler	16
5. Lønlofter i professionel sport	19
5.1 Den EU-retlige problematik vedrørende lønlofter	20
5.2 Test af hvorvidt lønlofter kan være forenelige med EU-retten	23
6. Konklusion	28
6.1. Lønlofter i professionel fodbold	28
7. Domsliste og anvendte afgørelser fra Kommissionen	30
8. Litteraturliste.....	31
8.1. Litteratur udstedt af Kommissionen	32
8.2. Regelregister.....	32
9. Resume.....	33

1. Indledning

Dette speciale omhandler den del af konkurrenceretten i EU, der er relevant for professionel sport. Hovedsageligt den del, der er interessant for at undersøge, hvorvidt lønlofter i professionel fodbold vil være en overtrædelse af de konkurrenceretlige regler i EU.

Det overordnede arbejds spørgsmål har været, hvad EU-konkurrenceret og sport er, og hvilke udfordringer dette felt står overfor. Med opdagelsen af det ubesvarede spørgsmål om lønlofter i professionel fodbold, har et andet spørgsmål været, om indførelsen af sådanne regler vil falde ind under anvendelsesområdet for artikel 101 og 102 TFEU, og i givet fald om de vil være i strid hermed, og dermed i strid med EU-konkurrenceretten.

1.2 Afgrænsning

Da EU-konkurrenceret og sport er to brede områder, vil Europarådets definition af sport: *"enhver organiseret eller ikke-organiseret udøvelse af fysisk aktivitet, der tager sigte på forbedring af den fysiske og psysiske kondition, udvikling af sociale relationer eller opnåelse af konkurrenceresultater på ethvert niveau"* blive brugt, da det også er den, der anvendes i Hvidbog om idræt¹. Når der tales om professionel sport, er der her tale om, at der ligeledes skal være et økonomisk incitament². I diskussionen i kapitel 5 om lønlofter i professionel sport er denne hovedsagelig med udgangspunkt i professionel fodbold, da det er her Kommissionen konkret har stillet spørgsmål³, og det er på dette område sådanne er diskuteret på europæisk plan⁴.

Den danske konkurrence lovgivning er fravalgt, da området for EU-konkurrenceret er traktatstyret, og der i de senere år er foregået en frivillig harmonisering af reglerne i medlemsstaterne,⁵ således er de danske regler ikke relevante for emnet, og ville ikke kunne bidrage med noget anderledes i forhold til fællesskabsretten.

Jeg er klar over, at konkurrenceretten anses som værende en *"... juridisk normering af økonomiske forhold... (der) opererer i skæringsfeltet mellem den politiske vedtagelse af, hvilke formål lovgiver ønsker at forfølge, og den økonomiske teorier analyser af,*

---

¹ Hvidbog om idræt (White Paper on Sport), COM(2007) 391, 11. juli 2007, afsnit 1, 2. fodnote.

² Dette er den gængse opfattelse som følge af retspraksis, jf. *Walrave og Koch*, præmis 5 og *Bosman*, præmis 73

³ Jf. White Paper on Sport: Annex I: sport and EU competition rules, afsnit 2.3

⁴ Jf. Lindholm, Johan: *Et mere jævnt feldt*.

⁵ Jf. Heide-Jørgensen, Caroline, mf.: Konkurrenceretten i EU, s. 6, note 13.

*hvorledes markeder fungerer.*⁶ dog vil der i denne fremstilling ikke blive lagt så meget vægt på det økonomiske, og der ville ikke blive diskuteret økonomiske teorier vedrørende konkurrenceretten. I stedet vil konkurrenceretten i EU blive behandlet med en rent juridisk indgangsvinkel, og den økonomiske del vil blive koblet på, når dette er nødvendigt.

1.3 Retskilder

Der er hovedsageligt brugt sædvanlig juridisk litteratur på dansk, svensk og engelsk, der vedrører emnet, samt Traktaten og Kommissionens Hvidbog om idræt⁷, herefter Hvidbogen. Jeg har i mit arbejde hovedsageligt anvendt den engelske version, da denne er mere fyldestgørende, end den danske, som på nogle punkter har mangler i forhold til den engelske version, men der vil stadig blive henvist til den som Hvidbogen.

Ydermere er *White Paper on Sport: Annex I: sport and EU competition rules*, herefter Appendikset, og *Commission staff working document, The EU and sport: Background and Context, accompanying document to the White Paper on Sport*⁸, herefter Arbejdsdokumentet, ligeledes anvendt, på trods af, at det kun er et tillæg og et arbejdsdokument fra Kommissionen. Dette fordi disse dokumenter viser Kommissionens prioriteringer ved dens anvendelse af de konkurrenceretlige regler på sporten, og det netop er Kommissionen, der har arbejdet med dette emne. Jeg er klar over, at Kommissionen ikke har kompetence til at fortolke reglerne, denne tilkommer fællesskabsdomstolene, dog finder jeg det relevant at bruge Kommissionens dokumenter, da det netop er Kommissionen, der har arbejdet med emnet.

1.4 Opgavens opbygning

Denne opgave er opbygget med de generelle regler for den relevante del af konkurrenceretten i EU i første del. Herunder hvad formålet med konkurrenceretten er og en definition af konkurrenceret i EU. Herefter følger, hvorledes den professionelle sport og konkurrenceret i EU hænger sammen, med en gennemgang af *Meca-Medina*⁹ sagen, der er præcedensbærende for sport og konkurrenceret i EU.

---

⁶ Heide-Jørgensen, Caroline, mf.: Konkurrenceretten i EU s. 7-8

⁷ Hvidbog om idræt (White Paper on Sport), COM(2007) 391, 11. juli 2007

⁸ Commission staff working document, The EU and sport: Background and Context, accompanying document to the White Paper on Sport, SEC(2007) 935, 11. juli 2007

⁹ Sag C-519/04, *Meca-Medina og Majcen mod Kommissionen*

Inden der tages hul på et af Kommissionens specifikke problemstillinger, nemlig hvorvidt det vil være i strid med EU-konkurrenceretten at indføre lønlofter i professionel fodbold i anden del af opgaven, vil Hvidbogen og de problemstillinger, der behandles heri i forhold til professionel sport og EU-konkurrenceretten blive belyst. Dette mønster sig afslutningsvis ud i en konklusion.

Til sidst i opgaven findes der en domsliste, en litteraturliste, samt et resume af indholdet af opgaven på engelsk.

2. Europæisk konkurrenceret

Konkurrenceretten i EU er funderet på den antagelse, at en effektiv markedsøkonomi er bedre end alternativer i form af monopoler eller planøkonomier.¹⁰ I dette afsnit vil baggrunden for konkurrenceretten i EU, samt formålet med reglerne blive gennemgået. Afslutningsvis beskrives Kommissionens rolle i forbindelse med at opretholde disse mål.

Konkurrenceretten i EU er en del af de oprindelige regler i Romtraktaten fra 1957¹¹, og har dermed været traktatstyret fra begyndelsen. EU-konkurrenceretten udspringer på flere punkter fra den amerikanske antitrust-lovgivning¹², der har sit udspring i Sherman's Act fra 1890. Dog bærer EU-konkurrenceretten også præg af både den klassiske europæiske konkurrenceret,¹³ der er funderet på kontrolprincippet¹⁴, og den tidlige tyske konkurrenceret, der ligeledes bygger på tankegangen fra antitrust-reglerne, der som følge af den amerikanske besættelsesmagt i 1947 udstedte den første tyske dekartelliseringslovgivning.¹⁵

2.2 Konkurrence og konkurrenceret

Grundlaget for konkurrenceret er konkurrence. På trods af, at der ikke findes en klar definition af, hvad begrebet konkurrence dækker over, hverken i Lissabontraktatens artikler om konkurrence, eller i litteraturen, er der dog en enighed om kerneindholdet. Den juridiske litteratur angiver, at der skal være tale om en rivalisering¹⁶ mellem to eller flere virksomheder eller personer. Disse skal uafhængigt af hinanden, hver især søge at skaffe sig den størst mulige andel af markedet. Dette marked kan variere fra værende en by, en landsdel, et land, EU eller verden. Det vigtige for, at der er tale om konkurrencen er, at der finder en rivalisering mellem virksomhederne eller personerne sted med det formål at få størst mulig profit.

---

¹⁰ Jf. Heide-Jørgensen, Caroline, mf.: Konkurrenceretten i EU s. 1.

¹¹ Reglerne som vi kender i dag i TFEU artikel 101 og 102 [EF art. 81 og 82] hed oprindeligt artikel 86, og er nu udbygget en del.

¹² Jf. Heide-Jørgensen, Caroline, mf.: Konkurrenceretten i EU s. 6, og Goyder: EC Competition law s. 17ff

¹³ Jf. Heide-Jørgensen, Caroline, mf.: Konkurrenceretten i EU s. 6, med diskussion i note 15

¹⁴ Kontrolprincippet kommer til udtryk i Londonresolutionen fra 1937.

¹⁵ Jf. Heide-Jørgensen, Caroline, mf.: Konkurrenceretten i EU s. 6, og Goyder s. 17ff

¹⁶ Jf. Heide-Jørgensen, Caroline, mf.: Konkurrenceretten i EU s. 2, note 3 og Goyder: EC Competition Law s. 9

Ligeledes er konkurrenceretten ikke et velafgrænset retsområde, dog har de EU-retlige konkurrenceregler et slægtskab med de amerikanske antitrust-regler¹⁷, jf. ovenfor. De amerikanske antitrust-regler beskæftiger sig med konkurrencebegrænsning.¹⁸ Tages der udgangspunkt i TFEU artikel 101 og 102, er EU-konkurrenceretten de regler, der skal beskytte mod en fordrejet konkurrence som følge af aftaler mellem virksomheder, jf. TFEU artikel 101, eller enkelte virksomheders misbrug af en dominerende position på markedet, jf. TFEU artikel 102 og fusionskontrolreglerne. Konkurrenceret i EU er dermed en række regler, der er skabt for at sikre et integreret indre marked.¹⁹

2.3 Formålet med EU-konkurrenceretten

Konkurrenceretten i EU har ikke nogen eksplicit formålsbestemmelse, som det eksempelvis ses i den danske Konkurrencelovs § 1, der redegør for lovens formål. TFEU artikel 101 og 102 angiver blot hvilke forbud, der gælder, ikke hvad der ønskes opnået med dem. EU-konkurrencereglerne beskrives i litteraturen, som indeholdende to hovedmålsætninger. Dels opretholdelse af en *konkurrencebaseret markedsøkonomi* (som middel til forbrugervelfærd)²⁰, dels *markeds-integration*.²¹

Målet om at opretholde en konkurrencebaseret markedsøkonomi er fælles for konkurrenceregler over hele verden, da det skal sikre frie økonomiske vilkår, velfungerende markeder og sikre mod at markedets aktører misbruger friheden eller forhindre den konkurrenceprægede struktur.²² Dette kommer også til udtryk i Kommissionens vejledning om ekskluderende misbrugsadfærd, hvor det i punkt et anføres, at såfremt ”... konkurrencepolitikken håndhæves effektivt, bidrager det til, at markederne kommer til at fungere bedre til gavn for både erhvervslivet og forbrugerne.”. Her angives det overordnede mål dog som værende *et integreret indre marked*, hvor målet om en konkurrencebaseret markedsøkonomi skal hjælpe med at sikre målet om markedsintegration.²³

---

¹⁷ I USA skelnes der mellem antitrustreglerne, der dækker over det konkurrencebegrænsningsretlige område og Unfair Competition, der dækker over reglerne om markedsføring. Jf. Heide-Jørgensen, Caroline, mf.: Konkurrenceretten i EU s. 3, petit afsnit.

¹⁸ Jf. Heide-Jørgensen, Caroline, mf.: Konkurrenceretten i EU s. 3 og 11

¹⁹ Jf. Kommissionens vejledning om ekskluderende virksomhedsadfærd, punkt 1.

²⁰ Jf. Heide-Jørgensen, Caroline, mf.: *Konkurrenceretten i EU*, s. 8ff

²¹ Jf. Monti: *EC Competition Law*, s. 20f og 51f og Heide-Jørgensen, Caroline: *Konkurrenceretten i EU*, s. 8ff

²² Jf. Heide-Jørgensen, Caroline, mf.: *Konkurrenceretten i EU*, s. 8

²³ Jf. Kommissionens vejledning om ekskluderende virksomhedsadfærd, punkt 1.

Det integrerede indre marked er et særegent mål for EU-konkurrencepolitikken. På dette punkt adskiller EU-konkurrencereglerne sig fra de nationale konkurrenceregler, da de i sagens natur ikke kan have et integreret marked som mål. TFEU artikel 3 (3) indebærer oprettelsen af et indre marked, der "... arbejder for en bæredygtig udvikling i Europa baseret på en afbalanceret økonomisk vækst og prisstabilitet, en social markedsøkonomi med høj konkurrenceevne... Den fremmer økonomisk, social og territorial samhørighed og solidaritet mellem medlemsstaterne." Tidligere praksis fra Kommissionen og Domstolen viser, at aftaler, der sigter på at genoprette eller opretholde skrankerne mellem de nationale markeder internt i Unionen, strider mod Unionens mest grundlæggende mål.²⁴

2.4 Kommissionens rolle i EU-konkurrenceretten

Det er Kommissionen, der skal holde opsyn med om reglerne vedrørende konkurrenceretten i EU bliver overholdt.²⁵ Kommissionen kan både indlede en undersøgelse på eget initiativ, eller på grundlag af en klage, jf. artikel 7 i forordning 1/2003²⁶. Artiklens stykke 2 angiver, at både fysiske og juridiske personer, såfremt de kan godtgøre en berettiget interesse, og medlemsstaterne er berettiget til at indgive en klage til Kommissionen. Hvis Kommissionen konstaterer, at TFEU artikel 101 eller 102 af en virksomhed eller virksomhedssammenslutninger indenfor fællesskabet er overtrådt, kan den ved beslutning pålægge den eller de overtrædende virksomheder at bringe overtrædelsen til ophør.²⁷

For sportens vedkommende er det ligeledes Kommissionen, der holder opsyn med, at reglerne overholdes, ligesom det er Kommissionen, der har udgivet Hvidbogen, der behandler sportsrelaterede spørgsmål bredt, herunder blandt andet også sport og EU-konkurrenceret²⁸.

---

²⁴ Jf. Heide-Jørgensen, Caroline, mf.: *Konkurrenceretten i EU*, s. 9. Dog knytter den tidligere praksis sig til artikel 14 EF om Fællesskabets oprettelse af et indre marked med fri bevægelighed.

²⁵ Jf. TFEU artikel 17 (1), der anfører at "... Kommissionen fremmer Unionens almene interesser og tager passende initiativ med henblik herpå.", samt Forordning 2003/1, artikel 7.

²⁶ Rådets forordning (EF) Nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82.

²⁷ Jf. artikel 7 i forordning 1/2003.

²⁸ Jf. *Hvidbog om Idræt*.

3. EU-konkurrenceret og sport

Før 2006 og *Meca-Medina*²⁹ sagen var den gængse opfattelse, at sportens egne regler, herunder doping regler, regler for hvem der skulle på et lands landshold m.m., ikke hørte under de EU-retlige konkurrenceregler³⁰. Denne opfattelse udsprang til dels af en dom fra 1974, *Walrave & Koch*³¹, hvor Domstolen i et præjudicielt søgsmål fra den nationale domstol bekræftede, at sportens egne regler ikke faldt ind under EU-retten, såfremt der ikke var tale om økonomisk aktivitet³². Den anførtes ydermere, at udvælgelse af landshold ikke er økonomisk aktivitet³³, men også, at EU-reglerne ikke kun gælder for personer, men også for sportsorganisationer³⁴.

Med denne dom blev det fra Domstolens side gjort klart, at regler af rent sportslig interesse ikke faldt ind under EU-retten. Igennem tiden har der været en del usikkerhed om, hvorvidt en regel var rent sportslig, eller om den faldt ind under EU-retten, da disse spørgsmål er blevet afgjort på "case by case" basis³⁵. Dette har ledt til en del sager, heriblandt *Bosman*³⁶, *Deliége*³⁷, *Lehtonen*³⁸ og *Meca-Medina*³⁹, der alle stiller spørgsmål om sportens særlige forhold⁴⁰.

Herunder følger en gennemgang af *Meca-Medina*⁴¹ sagen og dens betydning for opfattelsen af "sportens særlige forhold", samt en diskussion af dommens rækkevidde.

3.1 Meca-Medina dommen

*Meca-Medina*⁴² udspringer af, at de to langdistancesvømmere David Meca-Medina og Igor Majcen blev testet positive i en dopingkontrol efter et løb og idømt udelukkelse i fire år efter FINA's⁴³ antidopingregler. Denne udelukkelse appellerede svømmerne til

---

²⁹ Dom af 18. juni 2006 i sag C-519/04 P, *Meca-Medina og Majcen mod Kommissionen*.

³⁰ Jf. Infantino, Gianni, *Meca-Medina*

³¹ Dom af 12. december 1974 i sag C-36/74, *Walrave & Koch v. Association Union internationale*.

³² Jf. Sag C-36/74, *Walrave & Koch*, præmis 4.

³³ Jf. Sag C-36/74, *Walrave & Koch*, præmis 7, 8 og 9.

³⁴ Jf. Sag C-36/74, *Walrave & Koch*, præmis 18.

³⁵ Jf. Infantino, Gianni, *Meca-Medina*.

³⁶ Dom af 15. december 1995 i sag C-415/93, *Bosman*

³⁷ Dom af 11. april 2000 i de forenede sager C-51/96 og C-191/97, *Deliége*

³⁸ Dom af 13. april 2000 i sag C-176/96, *Lehtonen*

³⁹ Dom af 18. juni 2006 i sag C-519/04 P, *Meca-Medina og Majcen mod Kommissionen*.

⁴⁰ Jf. *Bosman*, præmis 8; *Deliége*, præmis 28; *Lehtonen*, præmis 34 og *Meca-Medina*, pkt. 2 i sammenfatningen.

⁴¹ Dom af 18. juni 2006 i sag C-519/04 P, *Meca-Medina og Majcen mod Kommissionen*.

⁴² Dom af 18. juni 2006 i sag C-519/04 P, *Meca-Medina og Majcen mod Kommissionen*.

⁴³ Fédération Internationale de Nation (FINA) er det internationale svømmeforbund, der operere under IOC's antidoping regler, og for svømmesportens vedkommende gennemfører dopingkontrol.

sportens egen voldgiftsdomstol, Court of Arbitration for Sport, herefter CAS, der opretholdt de fire års udelukkelse. Efter der kom nye oplysninger frem, blev sagen forliget ved en voldgiftsaftale, deres sag kom igen for CAS og deres udelukkelse blev nedsat til to år. Efter de to svømmere havde været igennem sportens eget system⁴⁴, indgav de en klage til Kommissionen med påstand om, at der var sket en tilsidesættelse af TFEU artikel 101 [EF art. 81] og/eller TFEU artikel 102 [EF art. 82]. Kommissionen afviste klagen med henvisning til, at antidopingreglerne hører under "sportens specifikke forhold"⁴⁵, og dermed falder udenfor EU-konkurrencereglerne.

Efter afvisningen anlagde de to svømmere sagen for Retten i Første Instans⁴⁶, herefter Retten, der gav Kommissionen medhold i, at "... regler vedrørende sportsstævnens særlige karakter og rammer, er nødvendige for organiseringen og den korrekte afholdelse af sportsstævner og kan ikke anses for at udgøre en hindring af de fællesskabsretlige bestemmelser..."⁴⁷. Retten lægger desuden vægt på, at regler af sportslig karakter, det være sig spilleregler, regler for udtagelse af spillere m.m.⁴⁸, der ikke har noget med økonomisk virksomhed at gøre, og dermed ikke falder ind under reglerne for arbejdskraftens eller tjenesteydelsernes frie bevægelighed heller ikke har noget at gøre med de økonomiske konkurrenceforhold. Herudfra konkluderede Retten, at reglerne ikke falder indenfor anvendelsesområdet for TFEU artikel 101 [EF art. 81] og/eller TFEU artikel 102 [EF art. 82].

Retten godtgjorde ligeledes, at så længe sportens regler er begrænset til deres rette formål, som at bekæmpe doping og bevare sportsånden, og ikke indeholder elementer af diskrimination, så falder de udenfor EU-rettens område.⁴⁹ Ydermere erklærede Retten, at den vurdering, som Kommissionen gav af antidopingreglerne ikke var nødvendige, da det drejede sig om rent sportslige forskrifter,⁵⁰ der burde blive vurderet i det rette forum, indenfor sportens eget system.⁵¹ Dermed blev Kommissionen frifundet, og de to svømmere appellerede dommen til Domstolen⁵² med påstand om ophævelse af dommen afsagt af Retten.

---

⁴⁴ De to svømmere valgte ikke at anke dommen til den schweiziske forbundsdomstol, der ellers ville kunne tage stilling til det processuelle, da CAS har sæde i Schweiz.

⁴⁵ Jf. Commission Press Release, IP/02/1211

⁴⁶ Dom af 30. september 2004 i sag T-313/02, *Meca-Medina og Majcen mod Kommissionen*.

⁴⁷ Jf. sag T-313/02, *Meca-Medina*, præmis 41.

⁴⁸ Retten henviser i sin gennemgang til tidligere domme, især *Deliège* og *Bosman*, og de principper der kan udledes heraf om "sportens specifikke forhold".

⁴⁹ Jf. sag T-313/02, *Meca-Medina*, præmis 55.

⁵⁰ Jf. sag T-313/02, *Meca-Medina*, præmis 62.

⁵¹ Jf. sag T-313/02, *Meca-Medina*, præmis 64.

⁵² Denne appel udmøntede sig i *Meca-Medina dommen*, dom af 18. juni 2006 i sag C-519/04 P, *Meca-Medina og Majcen mod Kommissionen*.

3.2 Domstolens afgørelse

*Meca-Medina*⁵³ sagen var endnu en mulighed for Domstolen for at udvide opfattelsen af "sportens specifikke forhold", dette gjorde Domstolen også, men ikke ved at holde antidopingregler udenfor EU-konkurrenceretten, som Retten gjorde. I stedet blev Rettens dom ophævet. For Domstolen gjorde svømmerne fire anbringender gældende. For det første, at Rettens dom er udtryk for fejlagtig retsanvendelse, idet Retten ikke fandt, at antidopingreglementet var omfattet af anvendelsesområdet for EU-konkurrenceretten. For det andet blev det anført, at Rettens dom var udtryk for en fordrejning af Kommissionens beslutning. Det tredje, svømmerne gjorde gældende var, at Rettens doms begrundelse var behæftet med selvmodsigelser, og at dommen dermed indeholdte formelle mangler. Det fjerde anbringende gik på, at Rettens dom blev afsagt efter en ulovlig procedure, da retten til kontradiktion blev tilsidesat.⁵⁴

Om disse anbringender anførte Domstolen, at Rettens fremgangsmåde mht. undersøgelsen af, hvorvidt sportens regler falder indenfor anvendelsesområdet for TFEU artikel 101 [EF art. 81] og/eller TFEU artikel 102 [EF art. 82] var utilstrækkelig. Domstolen anfører, at Retten har gjort sig skyldig i en fejlagtig retsanvendelse, da den konkluderede, at fordi sportsreglerne faldt udenfor reglerne om tjenesteydelsernes og arbejdskraftens frie bevægelighed og ikke angik økonomisk virksomhed, så faldt de også udenfor anvendelsesområdet for EU-reglerne om konkurrence. Det var derfor kun nødvendigt for Domstolen at tage stilling til det første anbringende for at ophæve dommen.⁵⁵

Herefter blev svømmernes klage til Kommissionen pådømt, og Domstolen anførte, at selvom dopingreglerne skulle være udtryk for en konkurrencebegrænsning, behøver denne ikke at være uforenelig med det fælles marked i TFEU artikel 101 [EF art. 81], idet det er berettiget på grund af et legitimt mål; her en sund konkurrence mellem atleterne.⁵⁶ Ydermere anerkendte Domstolen, "*... at det anfægtede antidopingreglements repressive karakter og de alvorlige sanktioner, der kan pålægges ved tilsidesættelse af reglementet, kan have negative virkninger på konkurrencen...*"⁵⁷, og påpegede, at en uberettiget udelukkelse kan fordreje betingelserne for udøverne. Hvis sådanne regler ikke skal være omfattet af forbuddet i TFEU artikel 101, stk. 1 [EF art. 81, stk. 1],

---

⁵³ Dom af 18. juni 2006 i sag C-519/04 P, *Meca-Medina og Majcen mod Kommissionen*.

⁵⁴ Jf. sag C-519/04 P, *Meca-Medina*, præmis 16.

⁵⁵ Jf. sag C-519/04 P, *Meca-Medina*, præmis 32-34.

⁵⁶ Jf. sag C-519/04 P, *Meca-Medina*, præmis 45.

⁵⁷ Jf. sag C-519/04 P, *Meca-Medina*, præmis 47.

må de begrænses til, hvad der er nødvendigt for at kunne afvikle sportskonkurrencer tilfredsstillende⁵⁸.

Domstolen testede Kommissionens gennemgang af reglerne og kom frem til, at svømmerne ikke kunne godtgøre, at de sanktioner, der var anvendt var urimelige, kunne det ikke godtgøres, at antidopingreglementet var uforholdsmæssigt⁵⁹. Kommissionen blev frifundet⁶⁰, og de to svømmere blev således fastholdt i udelukkelsen på to år.

Med denne dom, der også gik imod Generaladvokat P. Légers forslag til afgørelse⁶¹, blev der oprørte vande, da Domstolen nu havde taget, hvad sporten troede, var deres eget felt, ind under anvendelsesområdet for EU-konkurrenceretten. Gianni Infantino, der er direktør for juridiske anliggender for UEFA⁶², skrev i september 2006 en artikel, hvor han diskuterede, hvor vidtrækkende *Meca-Medina* dommen var. Infantino anfører blandt andet, at dommen er med til at skabe større usikkerhed om, hvad der hører under "sportens specifikke forhold", og hvad der hører under EU-retten.

Dommen tager godt nok dopingspørgsmålet ind under EU-konkurrenceretten, men overlader stadig beslutningen, om grænseværdierne for de forskellige stoffer, til sportens eget system. Ydermere anføres det af Domstolen, at selvom en sportsregel skulle høre under anvendelsesområdet for EU-konkurrenceretten, så kan reglen være berettiget, hvis den opfylder et legitimt mål⁶³. Dermed overlades der stadig en del til sporten selv. Udfordringen for operatører indenfor sporten vil være, at den "gamle regel" om, at hvis det ikke omhandler økonomisk aktivitet, så hører det ikke indenfor EU-retten. Denne regel er der gjort op med, idet der herefter skal ske en vurdering af reglens rimelighed⁶⁴. Denne rimelighedsvurdering vil selvsagt give problemer, og må ligesom store dele af den resterende del af EU-retten blive afgjort på *case-by-case* basis.

---

⁵⁸ Jf. sag C-519/04 P, *Meca-Medina*, præmis 47.

⁵⁹ Jf. sag C-519/04 P, *Meca-Medina*, præmis 55.

⁶⁰ Jf. sag C-519/04 P, *Meca-Medina*, præmis 60.

⁶¹ Forslag til afgørelse, fremsat d. 23. marts 2006 af P. Léger

⁶² Union of European Football Associations

⁶³ Jf. sag C-519/04 P, *Meca-Medina*, præmis 45.

⁶⁴ Jf. sag C-519/04 P, *Meca-Medina*, præmis 55.

4. Hvidbog om Idræt

I 2007 udgav Kommissionen *Hvidbog om Idræt*⁶⁵, herefter Hvidbogen, der er det første omfattende initiativ om sport. Hvidbogen er resultatet af to års arbejde med høringer af sportsorganisationer og sportsforbund, samt medlemsstaterne og andre berørte parter. Kommissionens formål med Hvidbogen er at opstille strategiske mål for sporten. Heri anerkendes sportens vigtige sociale og økonomiske betydning,⁶⁶ ligesom sportens særlige kendetegn indenfor rammerne af EU-retten behandles.

I kølvandet på Hvidbogen er Pierre de Coubertin handlingsplanen⁶⁷, der blandt andet behandler sportens samfundsmæssige og økonomiske aspekter, fx. folkesundhed, uddannelse, social integration, frivilligt arbejde og finansieringen af sport, og kommer med konkrete tiltag hertil.

4.1 Hvidbogen og konkurrenceret

I Hvidbogens afsnit 4.1 om sportens særlige kendetegn anfører Kommissionen, at aktiviteter på idrætsområdet er underlagt EU-retten og, at "*Sport er omfattet af konkurrenceretten og reglerne for det indre marked, i det omfang der er tale om økonomiske virksomhed.*" I afsnittet anerkendes "sportens særlige kendetegn", som værende de særlige forhold, der kendetegner sportens regler og struktur, såsom kønsopdelte konkurrencer, begrænsninger i deltagerantallet, men også sportsorganisationernes uafhængighed og forskelligartethed, samt pyramidestrukturen ved konkurrencer fra elite-til breddeplan.

Ud fra retspraksis beskriver Hvidbogen, at man har anerkendt og taget hensyn til sportens særlige kendetegn og vil fremover fortsætte med dette, dog uden at det skal forstås som en generel undtagelsesregel fra EU-rettens anvendelsesområde. Der vil ske en vurdering ud fra den konkrete sag af, hvorvidt en bestemt sportslig regel er forenelig med EU-konkurrenceretten, jf. *Meca-Medina*⁶⁸, hvor domstolen forkastede begrebet "rent sportslige regler", som irrelevant for spørgsmålet om, hvorvidt sportssektoren er omfattet af EU-konkurrenceretten. I Hvidbogen præciseres det, at der skal tages hensyn til idrættens særlige kendetegn. Dette indebærer, at konkurrencebegrænsede virkninger, der er uadskilleligt forbundet med organisering og afvikling af spor-

---

⁶⁵ KOM(2007) 391

⁶⁶ Jf. Hvidbog om idræt, afsnit 1.

⁶⁷ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale udvalg og Regionsudvalget - Udvikling af sportens europæiske dimension

⁶⁸ Sag C-519/04 P, *Meca-Medina*

ten, ikke er i strid med EU-konkurrenceretten, såfremt de står i rimeligt forhold til de legitime rent sportslige hensyn, der søges varetaget.

I Hvidbogen henvises der til arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene og bilagene hertil. I Annex I: sport and eu competition rules⁶⁹, herefter Appendikset, redegøres der for Kommissionens beslutnings- og administrative praksis, samt de relevante domme fra EU's retsinstanser vedrørende anvendelsen af EU-konkurrenceretten i sportssektoren.

Appendikset beskæftiger sig med de to separate, men indbyrdes forbundne aspekter af sporten, nemlig de organisatoriske dele af sporten på den ene side og visse indtægtsskabende aktiviteter i forbindelse med sport, især køb og salg af sports medierettigheder og salg af billetter ved arrangementer på den anden side. Begge med fokus på EU-konkurrenceretten og artiklerne TFEU artikel 101 [EF art. 81] og TFEU artikel 102 [EF art. 82]. I det følgende vil kun den del af Appendikset, der beskæftiger sig med de organisatoriske dele af sporten, da det er denne del, der især er relevant for professionelle sportsudøvere.

4.2 Hvornår falder en sportsregel indenfor EU-konkurrenceretten?

Ud fra de generelle principper, der kan udledes af *Meca-Medina*, opstilles der i Appendikset en metode til at teste, om en regel vedtaget af en sportsorganisation falder indenfor anvendelsesområdet for TFEU artikel 101 [EF art. 81] og TFEU artikel 102 [EF art. 82], og om den er i strid med EU-retten. Testen falder i fire trin.⁷⁰

Det første trin angår om den sportsorganisation, der har vedtaget reglen skal betragtes som en "virksomhed" eller en "sammenslutning af virksomheder". En sportsorganisation er en "virksomhed" i fald den udfører en økonomisk aktivitet i sig selv, så som salg af tv-transmissionsrettigheder. En sportsorganisation er en "sammenslutning af virksomheder", såfremt dens medlemmer udfører en økonomisk aktivitet. I denne sammenhæng vil det blive relevant, hvilken type og i hvilket omfang medlemmet udøver økonomisk aktivitet. I fald der ikke finder en økonomisk aktivitet sted, finder TFEU artikel 101 [EF art. 81] og TFEU artikel 102 [EF art. 82] ikke sted.⁷¹

Det andet trin omhandler den pågældende regel, og om den begrænser konkurrencen, som omhandlet i TFEU artikel 101 [EF art. 81] eller udgør et misbrug af domine-

---

⁶⁹ White Paper on Sport: Annex I: Sport and EU competition rules

⁷⁰ Ibid.

⁷¹ Ibid.

rende stilling i henhold til TFEU artikel 102 [EF art. 82]. Til denne test kan principperne fra *Wouters*⁷² dommen bruges på følgende faktorer: (1) den overordnede sammenhæng hvor reglen blev vedtaget eller har virkning og dens mål; (2) om de restriktioner som følger af reglen er forbundet med forfølgelsen af målene, og (3) om reglen er forholdsmæssig i lyset af det forfulgte mål.⁷³

Det tredje trin angår, om samhandlen mellem medlemsstaterne er berørt. Altså om der er et grænseoverskridende element. Det fjerde og sidste trin går på om reglen opfylder betingelserne i TFEU artikel 101, stk. 3 [EF art. 81, stk. 3], og dermed falder indenfor undtagelsesbestemmelsen.⁷⁴

4.2.1 Om virksomheder og sammenslutninger af virksomheder

TFEU artikel 101 [EF art. 81] finder anvendelse på "virksomheder" og "sammenslutninger af virksomheder", mens TFEU artikel 102 [EF art. 82] finder anvendelse på "virksomheder". Domstolen har defineret begrebet "virksomhed" bredt omfattende "enhver enhed, som udøver en økonomisk aktivitet, uanset den juridiske status for virksomheden og den måde, hvorpå den er finansieret."⁷⁵ Den økonomiske aktivitet er enhver aktivitet, der består af at "udbyde varer eller tjenesteydelser på det".⁷⁶ Den økonomiske aktivitet kan finde sted på forskellige niveauer i sporten, bl.a. ved individuelle idrætsudøvere, sportsklubber og idrætsforeninger.

Med hensyn til individuelle atleter fandt Domstolen i *Deliége*⁷⁷, at en judokæmper på højt niveau, der havde deltaget i en international konkurrence, blev anset som værende udøver af en økonomisk aktivitet, også selvom hun ikke var aflønnet af arrangøren. Dette fordi disse ydelser normalt aflønnes, og at deltagelse i alle tilfælde skaber økonomisk aktivitet, ved eksempelvis salg af billetter, transmission i TV, sponsoraftaler m.m.⁷⁸ Domstolen anførte endvidere, at atleter med amatørstatus ikke nødvendigvis er undtaget fra at falde under økonomiske aktiviteter.⁷⁹ Mens uafhængige atleter således udgør virksomheder, mente generaladvokat Lenz i sit forslag til afgørelse i *Bosman*-dommen, at fodboldspillere, der er ansat af en fodboldklub ikke udgør virksomheder.⁸⁰ Selvom atleter er ansat af en sportsklub, kan de betragtes som udøver af

---

⁷² Sag C-309/99, *Wouters*

⁷³ White Paper on Sport: Annex I: Sport and EU competition rules

⁷⁴ *Ibid.*

⁷⁵ Jf. sag C-41/90, *Höfner*, præmis 21.

⁷⁶ Jf. sag C-118/85, *Kommissionen mod Italien*, præmis 7.

⁷⁷ Jf. de forenede sager C-51/ 96 og C-191/97, *Deliége*.

⁷⁸ Jf. de forenede sager C-51/ 96 og C-191/97, *Deliége*, præmis 56 og 57.

⁷⁹ Jf. de forenede sager C-51/ 96 og C-191/97, *Deliége*, præmis 46.

⁸⁰ Jf. Generaladvokat Lenz' forslag til afgørelse i sag C-415/93 *Bosman*, præmis 263

virksomhed, for så vidt de udøver økonomiske aktiviteter uafhængige af deres ansættelsesforhold, fx ved at indgå sponsorat-aftaler.⁸¹

Det er fast retspraksis, at sportsklubber er virksomheder, som omhandlet i TFEU artikel 101 [EF art. 81] og TFEU artikel 102 [EF art. 82] i det omfang de udfører økonomiske aktiviteter. Sportsklubber kan udføre økonomisk aktivitet, ved eksempelvis at sælge billetter til klubbens begivenheder, ved at sælge tv-rettigheder eller indgå sponsorater eller reklameaftaler.⁸²

Nationale sportsorganisationer kan både være virksomheder i henhold til TFEU artikel 101 [EF art. 81] og TFEU artikel 102 [EF art. 82] og sammenslutninger af virksomheder i henhold til TFEU artikel 101 [EF art. 81]. Sportsorganisationer er virksomheder, hvis de selv udfører økonomisk aktivitet, fx. ved kommercielt at udnytte en sportsbegivenhed. Sportsorganisationer er sammenslutninger af virksomheder i henhold til TFEU artikel 101 [EF art. 81] i det omfang, de udgør grupperinger af sportsklubber, hold eller atleter, hvis udøvelse af sport udgør en økonomisk virksomhed.⁸³

Internationale idrætsforeninger, så som IOC, UEFA eller FIFA, hvis medlemmer er nationale sportsforbund, er virksomheder i det omfang de selv udøver aktiviteter af økonomisk karakter, såsom indgåelse af reklamekontrakter, den kommercielle udnyttelse af sportsbegivenheder eller indgåelsen af kontrakter vedrørende transmissionsrettigheder. De kan ligeledes anses, som værende en sammenslutning af virksomheder, selvom de ikke selv udøver økonomisk virksomhed, hvis blot deres medlemsforbund udøver økonomisk aktivitet.⁸⁴

4.3 Retspraksis vedrørende anvendelsen af EU-konkurrenceretten på sportsregler

Nationale og internationale idrætsorganisationer er normalt de organer, der vedtager de sportslige regler, som sportsklubber og atleter nødt til at overholde. Sportslige regler, der vedtages af nationale eller internationale idrætsorganisationer kan udgøre aftaler eller vedtagelser inden for virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder, som omhandlet i TFEU artikel 101 [EF art. 81] og TFEU artikel 102 [EF art. 82]. Sådanne sportslige regler, ligesom alle andre afgørelser eller aftaler, er forbudt,

---

⁸¹ White Paper on Sport: Annex I: Sport and EU competition rules

⁸² Ibid.

⁸³ Ibid.

⁸⁴ Ibid.

hvis de har til formål eller følge at begrænse eller fordreje konkurrencen inden for fællesmarkedet og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne.⁸⁵

TFEU artikel 102 [EF art. 82] forbyder misbrug af dominerende stillinger for én eller flere virksomheder inden for det fælles marked eller en væsentlig del af det, for så vidt som den kan påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne. Med henblik på anvendelsen af denne bestemmelse skal det relevante marked fastlægges. Sportsorganisationer har normalt praktiske monopoler i en given sport, og kan derfor normalt anses for at besidde en dominerende stilling på markedet for tilrettelæggelsen af sportsbegivenheder i henhold til TFEU artikel 102 [EF art. 82]. Selv hvis en sportslig sammenslutning ikke er aktiv på et givet marked, kan den anses for at besidde en dominerende stilling, hvis det opererer på dette marked via sine medlemmer. Sportsklubber og sportsudøvere kan også holde en kollektiv dominerende stilling i henhold til artikel 82 EF i det omfang, de præsenterer sig selv som en kollektiv enhed på baggrund af regler givet fra en national eller international sportsorganisation.⁸⁶

I *Meca-Medina*⁸⁷ anerkender domstolen, at selv i tilfælde, hvor en sportslig regel begrænser handlefriheden for atleter, er den ikke i strid med TFEU artikel 101 [EF art. 81] og TFEU artikel 102 [EF art. 82], såfremt den pågældende regel følger et legitimt mål. Legitime mål for sportslige regler vil normalt vedrøre "*organisation og korrekt afvikling af sportskonkurrencer*"⁸⁸, og kan omfatte sikring af rimelige sportskonkurrencer med lige chancer for alle atleter, sikring af usikkerheden om resultaterne, beskyttelse af atleternes sundhed, beskyttelse af sikkerheden for tilskuere, fremme af uddannelsen af unge idrætsudøvere, sikring af finansiel stabilitet i sportsklubber eller sikringen af en ensartet og konsekvent udøvelse af en given sport via spillereglerne for sporten. "Sportens særlige kendetegn", der gør, at sporten adskiller sig fra andre økonomiske aktiviteter, vil blive taget i betragtning ved vurdering af eksistensen af et legitimt mål.

De konkurrencebegrænsninger, der følger af en sportslig regel skal være forbundet med forfølgelsen af målet og være forholdsmæssig i forhold til sit mål. Domstolen fandt i *Meca Medina*⁸⁹, at der i antidopingreglerne var mål, om korrekt afvikling af sportskonkurrencer og en sund rivalisering mellem atleter, og at grænsen for tilstede-

---

⁸⁵ White Paper on Sport: Annex I: Sport and EU competition rules

⁸⁶ Ibid.

⁸⁷ Sag C-519/04 P, *Meca-Medina*.

⁸⁸ Jf. sag C-519/04 P, *Meca-Medina*, præmis 47.

⁸⁹ Sag C-519/04 P, *Meca-Medina*.

værelsen af det forbudte stof i atletens krop var lav nok til ikke at gå ud over, hvad der er nødvendigt for at sikre korrekt afvikling af konkurrencer.⁹⁰

Ifølge Appendikset er der tilstrækkelig fleksibilitet i EU-konkurrenceretten til, at der også kan tages hensyn til sportens særlige kendetegn, så længe de sportslige regler følger et legitimt mål og er nødvendig for at nå målene. Samtidig angives det, at det ikke er muligt på forhånd at give en udtømmende liste over regler, der overtræder TFEU artikel 101 [EF art. 81] og TFEU artikel 102 [EF art. 82], da området for sport er for bredt, og der skal også fremover, på trods af Hvidbogen og Appendikset, foretages en *case-by-case* vurdering.

På baggrund af retspraksis er der tilfælde, hvor vurderingen af en regel allerede har fundet sted, og disse vurderinger kan bruges som vejledning for fremtidige sager. I forhold til regler, der har vist sig ikke at overtræde TFEU artikel 101 [EF art. 81] og TFEU artikel 102 [EF art. 82], er blandt andre regler i forbindelse med deltagelse i sportskonkurrencer for atleter som følge af *Deliége*⁹¹, regler vedrørende udlændingeklausuler for landshold som følge af *Walrave*⁹², antidopingregler, som følge af *Meca-Medina*⁹³, samt regler om transferfrister som følge af *Lethonen*⁹⁴.

Ligeledes er der eksempler på sportslige regler, der kan tænkes at krænke TFEU artikel 101 [EF art. 81] og TFEU artikel 102 [EF art. 82]. Disse er blandt andre regler, der afskærmer idrætsforeninger for at deltage i en konkurrence, retten til at få prøvet sin sag udenfor sportsorganisationens system, samt regler om antallet af udlændinge på et hold.⁹⁵ På nuværende tidspunkt er der tre vigtige udestående juridiske spørgsmål i forbindelsen med anvendelsen af artikel 101 [EF art. 81] og TFEU artikel 102 [EF art. 82]. Disse er FIFA's regler om frigivelse af spillere, UEFA's regler om spillere, der er udviklet inden for klubben, samt tanken om at indføre lønlofter i professionel fodbold.⁹⁶

---

⁹⁰ Jf. sag C-519/04 P, *Meca-Medina*, præmis 47.

⁹¹ De forenede sager C-51/96 og C-191/97, *Deliége*.

⁹² Sag C-36/74, *Walrave*.

⁹³ Sag C-519/04 P, *Meca-Medina*.

⁹⁴ Sag C-176/96, *Lehtonen*.

⁹⁵ White Paper on Sport: Annex I: Sport and EU competition rules. Der er flere eksempler på domme og regler der falder udenfor anvendelsesområdet for TFEU artikel 101 [EF art. 81] og TFEU artikel 102 [EF art. 82], heri.

⁹⁶ Ibid. Ud over ovennævnte beskæftiger Appendikset sig også med anvendelsen af TFEU artikel 101 [EF art. 81] og TFEU artikel 102 [EF art. 82] i forbindelse med indtægtsskabende aktiviteter i forbindelse med sportsbegivenheder, herunder medierettigheder og billetsalg. Dette er ikke medtaget her, da specialet omhandler de professionelle sportsudøveres rettigheder og ikke klubbernes rettigheder.

5. Lønlofter i professionel sport

I dette afsnit vil problematikken omkring lønlofter i professionel sport blive gennemgået. En eventuel indførelse af lønlofter i professionel fodbold vil have vidtrækkende konsekvenser. Ikke kun for udøvere, der i fald lønlofter bliver indført, nok ikke vil kunne få helt den samme løn som nu, men også for klubberne.

Lønlofter forefindes først og fremmest i de fire store nordamerikanske sportsligaer National Basketball Association, NBA; National Football League, NFL; National Hockey League, NHL samt Major League Baseball, MBL. Uden for Nordamerika forekommer der lønlofter i professionel rugby, både i de engelske ligaer og i den franske liga.⁹⁷ Inden for professionel fodbold er der i UEFA's Financial Fair Play regler⁹⁸ forslag om at indføre en form for lønlofter fra sæson 2012/2013.

Der findes flere forskellige måder at konstruere lønlofter på. I det følgende vil de mest anvendte former for lønlofter blive præsenteret opdelt i tre grupper. Disse vil blive præciseret for, til dels bedre at kunne forstå hvilke udfordringer, der kan følge med lønlofter i den professionelle sport, og til dels for bedre at kunne give en retlig analyse af problematikken omkring lønlofter.

For det første bør der skelnes mellem lønlofter for et hold, på engelsk "team salary cap" og individuelle lønlofter, "individual salary cap" på engelsk. Lønlofter og især lønlofter for et hold motiveres ofte med, at de skaber en økonomisk stabilitet i ligaer ved at begrænse klubbernes udgifter til lønninger⁹⁹. Dette argument bygger på en overbevisning om, at klubberne ikke bør påtage sig højere lønninger, end de har råd til. Et andet argument går på, at et lønloft vil føre til en mere jævn liga, der på den ene side skulle have en sportslig gevinst, idet det skulle give ens mulighed for at udvikle holdene, og på den anden side en økonomisk gevinst, idet en kamp, hvor holdene er mere på samme niveau, skulle være mere interessant og medføre, at der skulle være flere, der vil komme og se kampene, hvilket medfører større indkomster for klubberne. Den dominerende form for lønloft er lønlofter for et hold, mens individuelle lønlofter i flere sportsgrene, forekommer som supplement til et lønloft for holdet.¹⁰⁰

For det andet kan lønlofter deles op i absolutte og relative lønlofter. De absolutte lønlofter vil udgøre en absolut, og for alle klubber ens beløbsgrænse, mens de relative lønlofter vil blive bestemt ud fra individuelle faktorer hos klubberne. Den mest anvendte form for lønlofter er de absolutte lønlofter. Der findes dog forskellige måder at

---

⁹⁷ Jf. Lindholm, Johan, afsnit 2.

⁹⁸ UEFA, Club Licensing and Financial Fair Play Regulations, Edition 2010

⁹⁹ Jf. UEFA, Club Licensing and Financial Fair Play Regulations, Edition 2010

¹⁰⁰ Jf. Lindholm, Johan, *En Jämnare Spelplan*, afsnit 2.

beregne de absolutte lønlofter på, fx finder man i NBA og NFL de absolutte lønlofter for hold, ved en procentsats af de respektive klubbers forventede gennemsnitlige indtægter. I europæisk rugby findes det absolutte lønloft derimod ved et fastsat beløb.

For det tredje kan der skelnes mellem hårde og bløde lønlofter. De hårde lønlofter er uden undtagelser, mens de bløde kan modificeres, fx hvis en klub betaler en spiller mere, end det er tilladt, kan dette godtgøres ved at kompensere de andre klubber i samme liga. De bløde lønlofter begrundes blandt med, at det kan være nødvendigt at betale over lønloftet for at holde på en ung lovende spiller.¹⁰¹

I de regler, som UEFA foreslår i Financial Fair Play reglerne, vil der blive tale om relative lønlofter. Essensen i UEFA's Financial Fair Play regler er et break-even princip, som en klub kun kan opfylde, såfremt dens udgifter over en treårsperiode ikke overstiger dens indtægter med mere end 5 millioner euro med hensyn til overskuddet, som er akkumuleret over de sidste to år.¹⁰² Reglerne sigter mod at sammenkoble, hvor meget klubberne bruger på spillerlønninger med deres indtægter, og dermed begrænse spillerlønningerne. UEFA's Financial Fair Play regler knytter sig til licenssystemerne, men bør ikke desto mindre betragtes som lønlofter, da de sigter mod, og nok vil få den effekt at begrænse klubbernes muligheder for at bruge penge på spillerlønninger.¹⁰³ Reglerne i UEFA's Financial Fair Play adskiller sig fra andre lønloftssystemer, idet de ikke sigter mod at skabe uniforme ligaer, men blot visse minimumsvilkår for det økonomiske niveau, da det ligger i de relative lønlofters natur, at deres udglattende effekt på klubbernes økonomi er minimal.¹⁰⁴

5.1 Den EU-retlige problematik vedrørende lønlofter

I det følgende vil det blive undersøgt, hvorvidt lønlofter er forenelige med EU-retten. Denne analyse vil tage sit udgangspunkt i de EU-retlige konkurrenceregler. Da Domstolen ikke i forhold til artikel 101 TFEU har taget stilling til, hvordan det relevante marked skal defineres i forhold til sporten, vil det relevante marked skulle findes ud fra et af de tre markeder, der i litteraturen er støttet for, at professionel sport befinder sig inden for.¹⁰⁵

---

¹⁰¹ Jf. Lindholm, Johan, *En Jämnare Spelplan*, afsnit 2.

¹⁰² Jf. UEFA, Club Licensing and Financial Fair Play Regulations, artikel 63, stk. 2, litra b.

¹⁰³ Jf. Appendikset, hvor Kommissionen har gjort samme bedømmelse med hensyn til Nordamerikanske ligaer og europæiske licenssystemer.

¹⁰⁴ Jf. Lindholm, Johan, *En Jämnare Spelplan*, afsnit 2.

¹⁰⁵ Jf. Lindholm, Johan, *En Jämnare Spelplan*, afsnit 3.

Det første marked er eksponeringsmarkedet, hvor klubber og organisationer eksponerer sine sportsprodukter gennem ved fx at sælge tv-rettigheder. Eksponeringsmarkedet bygger på det andet marked, konkurrencemarkedet, da klubberne i forening producerer sportsproduktet ved at spille mod hinanden. På samme vis hviler konkurrencemarkedet på det tredje og sidste marked, nemlig spillermarkedet, der sælger og køber sportens "råvarer", nemlig spillerne, for at kunne danne produktion.¹⁰⁶ Med hensyn til lønlofter må det relevante marked være produktmarkedet, da det netop er her, hvor klubberne imellem konkurreres på løn.

Det geografiske marked vil nok adskille sig fra sportsgren til sportsgren, da man i nogle sportsgrene, såsom fodbold har et stort marked, der også strækker sig udenfor EU, at finde spillere på, mens man i mindre sportsgrene, der måske ikke er lige populære i alle dele af EU, vil have et mindre marked at vælge fra.

5.1.1 Analyse af hvorvidt lønlofter strider mod artikel 101 TFEU

Med dette in mente er det muligt at afgøre, hvorvidt lønlofter omfattes af artikel 101 TFEU. Regler om lønlofter kan skabes enten af de klubber, der handler sammen, hvilket kan udgøre aftaler mellem virksomheder, eller hvilket nok er mere sandsynligt, i betragtning af den pyramidestruktur, som sporten er bygget op af, gennem forbund, der vedtager regler, der gælder for alle medlemmer af forbundet. Det er af betydning for anvendelsen af artikel 101 TFEU om lønlofter, der indføres gennem en beslutning klubberne imellem, eller om det er en regel, der gives fra et organ indenfor sporten. Det må ligeledes afgøres, om reglerne om lønlofter "*... har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for det indre marked...*". De professionelle sportsklubber er konkurrenter både, når det kommer til at dyste mod hinanden, men også når det kommer til at sælge sig som produkt, enten via sponsorater, mht. tv-transmissioner m.m. Eftersom regler om lønlofter sigter mod at begrænse klubbernes konkurrence om spillerne og dermed deres omkostninger til spillerlønninger, er sådanne regler at betragte, som horisontale konkurrencebegrænsende aftaler eller beslutninger.¹⁰⁷

Lønlofter for hold begrænser den faktiske konkurrence mellem klubberne om spillerne ved at nedsætte lønniveauet, hvilket medfører, at der ikke kan bruges de samme mængder af penge på køb af spillere. Det samme gælder for individuelle lønlofter, der vil forhindre klubberne i, at konkurrere om spillerne med summer over lønloftet.¹⁰⁸

---

¹⁰⁶ Jf. Parrish, Richard, *Sports Law and Policy in the European Union*, s. 85ff.

¹⁰⁷ Jf. Parrish, Richard, *The Lisbon Treaty and EU Sports Policy*, s. 34

¹⁰⁸ Jf. Lindholm, Johan, *En Jämnare Spelplan*, afsnit 3.1.

Endeligt skal det afgøres, om reglen vil kunne påvirke samhandlen mellem medlemsstaterne, også kendt som samhandelskriteriet. Med handel anses ikke kun handel med varer, da regler, som påvirker den frie bevægelse, ligeledes kan påvirke samhandlen. Regler om lønlofter, der vedtages af internationale eller europæiske sportsorganisationer og som anvendes i flere medlemsstater, vil kunne påvirke samhandlen, da det netop vil have konsekvenser, som ovenfor beskrevet. Regler om lønlofter vil påvirke den grænseoverskridende aktivitet, ved at begrænse spillernes muligheder for at bevæge sig indenfor den europæiske union.¹⁰⁹

5.1.2 Analyse af hvorvidt lønlofter strider mod artikel 102 TFEU

Da klubber kan udgøre sammenslutninger af virksomheder i artikel 101 TFEU's forstand, udelukkes det ikke, at disse sammenslutninger udgør en dominerende stilling. Tværtimod medfører den såkaldte "europæiske sportsmodel", hvori sporten er organiseret, at forbundene har en meget stærk stilling på markederne. Dette aktualiserer spørgsmålet, om indførelsen af regler, om lønlofter kan udgøre et misbrug af denne dominerende stilling. Ifølge Johan Lindholm er svaret sandsynligvis nej¹¹⁰.

Som beskrevet ovenfor indebærer regler om lønlofter, at de berørte klubber begrænser sin indbyrdes konkurrence, men til forskel fra mange konkurrencebegrænsende aftaler, er dette ikke en ulempe for de klubber, der skulle stå uden for, tværtimod vil de kunne købe spiller til lavere løn, da konkurrencen om størrelsen på løn mindskes. Det vil sandsynligvis heller ikke være til ulempe for berørte uden for klubberne, da billetpriser m.m. potentielt kan blive lavere. I denne forbindelse kan regler om lønlofter sammenlignes med reglerne om solidaritetsbetaling, der har været genstand for prøvning for Domstolen i *Bosman*¹¹¹ sagen, men som Domstolen undveg at svare på. Generaladvokat Lenz analyserede dog spørgsmålet i sit forslag til afgørelse¹¹². Lenz var af den overbevisning, at regler om solidaritetsbetaling er omfattet af artikel 101 TFEU, men falder uden artikel 102 TFEU's anvendelsesområde, eftersom bestemmelsens formål er at forhindre dominante aktører i at anvende sin dominerende position til ulempe for konkurrenter og forbrugere, og de spillere, der vil blive berørt af reglen, falder ikke inden for anvendelsesområdet for artikel 102 TFEU. Dermed vil regler, om lønlofter nok ikke udgøre misbrug af dominerende stilling.

---

¹⁰⁹ Jf. Lindholm, Johan, *En Jämnare Spelplan*, afsnit 3.3.

¹¹⁰ Jf. Lindholm, Johan, *En Jämnare Spelplan*, afsnit 3.2.

¹¹¹ sag C-415/93, *Bosman*

¹¹² Forslag til afgørelse i sag C-415/93, *Bosman*

5.2 Test af hvorvidt lønlofter kan være forenelige med EU-retten

Selvom lønlofter vil begrænse konkurrencen og den frie bevægelse indenfor EU, er det ikke ensbetydende med, at de er uforenelige med EU-retten. Umiddelbart finder Johan Lindholm¹¹³ tre grunde til, hvorfor regler om lønlofter ikke skulle stride mod EU-retten. Disse grunde er, at reglerne på grund af sin form ikke skulle omfattes af forbuddene, at de omfattes af undtagelserne i traktaten, og at de er nødvendige og proportionelle begrænsninger, der kan begrundes med at være i almenvellets interesse.¹¹⁴

Johan Lindholm antager i sin argumentation for, hvorfor regler om lønlofter på grund af sin form ikke skulle være omfattet af forbuddene, at de vil kunne vedtages som en kollektiv aftale spiller- og sportsorganisationerne i fællesskab. Denne argumentation er interessant, og såfremt den europæiske sportsmodel ikke skulle tages i betragtning, vil man på den måde nok kunne fritage regler om lønlofter fra anvendelsesområdet for artikel 101 TFEU, og kun vurdere dem under anvendelsesområdet for artikel 45 TFEU. Her ville man på baggrund af retspraksis vedrørende arbejdskraftens frie bevægelighed nok kunne holde regler om lønlofter udenfor EU-retten.¹¹⁵

I forhold til testen i fire trin, som gives i Appendikset er det interessant at undersøge, om det er proportionelle begrænsninger, der kan begrundes i almenvellets interesse, da denne undersøgelse er en del af den undersøgelse, der skal foretages i trin to, mens trin fire svarer til undersøgelsen af, om reglerne falder indenfor undtagelserne i traktaten.

Som følge af gennemgangen ovenfor er det for det første evident, at den sportsorganisation, der har vedtaget reglen, i dette tilfælde UEFA, skal betragtes som en "virksomhed" og en "sammenslutning af virksomheder", da der både på europæisk og for medlemmerne af organisationen, på national plan er tale om økonomisk aktivitet.

Anden del er spørgsmålet, om reglen begrænser konkurrencen eller udgør et misbrug af dominerende stilling. Som anført ovenfor er der ikke tale om misbrug af dominerende stilling, men der kan muligvis være tale om en begrænsning af konkurrencen. Denne test falder i tre led, for det første skal den overordnede sammenhæng, hvori reglen har virkning og dens mål undersøges. Målet med regler om lønlofter er listet i artikel to i præambelen i UEFA's Financial Fair Play regler og omhandler på den ene side

---

¹¹³ Lindholm, Johan, *En Jämnare Spelplan*

¹¹⁴ Jf. Lindholm, Johan, *En Jämnare Spelplan*, afsnit 4

¹¹⁵ Ibid.

mål for en kontinuerlig udvikling af fodbolden i EU, og på den anden side mål om finansiel fair play i UEFA's klubturneringer.

Som ovenfor anført vil indførelsen af lønlofter i professionel fodbold nok sætte nogle begrænsninger for spillerne, da konkurrencen om dem ikke vil kunne være lige så stor, som følge af et lønloft, hvilket vil kunne anses som værende en forhindring i muligheden for at bevæge sig frit indenfor den europæiske union. På den anden side lægger UEFA's Financial Fair Play regler op til et relativt lønloft, hvilket vil betyde, at nogle klubber stadig vil kunne have betragtelige summer at købe spillere for, såfremt klubben har en høj omsætning, hvilket taler for, at friheden måske ikke bliver så begrænset alligevel. Det anføres ligeledes ovenfor, at reglerne om lønlofter sigter mod at begrænse klubbernes konkurrence om spillerne. Hvis dette vil være tilfældet bliver testen yderst vigtig. Dog er det ikke evident, at indførelsen af lønlofter vil påvirke konkurrencen, og hvis de indføres i samtlige medlemsstater vil vilkårene være de samme i dem alle, og dermed umiddelbart ikke til ulempe for spillerne.

I vurderingen af om de restriktioner, der følger med reglen er forbundet med målene kan der argumenteres for, at med den type af lønloft, der foreslås af UEFA, vil langt de fleste kunne anses for at være forbundet, i hvert fald med den økonomiske del af målene, mens målene om udvikling af fodbolden, målet om at beskytte integriteten og smidig afvikling af UEFA klubturneringer¹¹⁶. Dette i forening med de andre mål klinger lidt i retningen af de mål, der opstilles for antidopingreglerne i *Meca-Medina*¹¹⁷ hvor Domstolen udtaler, at legitime mål normalt vil vedrøre "*organisation og korrekt afvikling af sportskonkurrencer*"¹¹⁸, hvilket målene i UEFA's Financial Fair Play regler sigter mod.

Det springende punkt er her, om denne begrænsning er forholdsmæssig i forfølgelse af de overordnede mål. Dette spørgsmål vil i sidste ende kun kunne besvares af Domstolen. Da argumentationen om forholdsmæssighed minder, om den for proportionalitet, vil den kunne ses nedenfor i afsnittet om proportionalitet.

Tredje del er spørgsmålet, om samhandlen mellem medlemsstaterne er berørt. Som ovenfor anført vil der være grænseoverskridende elementer i regler om lønlofter, da de vil skulle anvendes ved køb og salg af spillere, og denne ofte foregår over grænserne i EU, jf. nedenfor.

---

¹¹⁶ UEFA's Financial Fair Play regler, artikel 2, stk 1, litra d

¹¹⁷ Sag C-519/04 P, *Meca-Medina*

¹¹⁸ Jf. sag C-519/04 P, *Meca-Medina*, præmis 47.

Fjerde og sidste del af testen omhandler artikel 101, stk. 3, der er undtagelsesbestemmelsen til reglerne om konkurrencebegrænsende aftaler. Da regler om lønlofter kan indebære, at kampene mellem holdene vil blive mere spændende, kan dette anses, som værende en fordel for forbrugerne, og det skal derfor vurderes, hvorvidt den begrænsning som lønlofter indebærer, er proportional. Dette er et kompliceret spørgsmål. Ligesom ved andre ikke-diskriminerende begrænsninger af den frie bevægelighed vil lønlofter kunne retfærdiggøres med at være i almenvellets interesse. For at retfærdiggøre den begrænsning af konkurrencen og den frie bevægelighed, som regler om lønlofter vil medføre, skal tre forudsætninger være opfyldte¹¹⁹.

For det første må EU-retten acceptere formålene med lønlofterne, et krav som de fleste typer af lønlofter nok opfylder. Absolutte lønlofter sigter på mere jævnbyrdige ligaer ved at give klubberne samme økonomiske forudsætninger, hvilket Domstolen anser som værende et legitimt mål¹²⁰. Relative lønlofter kan ikke føres her under, da de ikke udjævner klubbernes økonomiske forudsætninger, jf. ovenfor. Dog kan begge typer af lønlofter motiveres med, at de sikrer den økonomiske stabilitet i sporten. Dette vil nok ikke være et legitimt mål i alle dele af EU-retten, men da sportens regler stadig skal ses i betragtning af sportens specifikke forhold¹²¹, og det i sporten er vigtigt, at der er hold nok på samme niveau til at kunne få en liga til at eksistere, samt Domstolens forståelse for sportens kulturelle betydning¹²², vil disse regler nok kunne anses, som værende legitime.

For det andet skal reglerne være hensigtsmæssige og tilstrækkelige for at opnå sine mål. Økonomiske teorier støtter påstanden om, at regler om lønlofter vil sikre mere jævnbyrdige ligaer og økonomisk stabilitet¹²³. Dog beror effektiviteten af reglerne på, hvorledes de udformes. Det er lettere at retfærdiggøre hårde lønlofter, da disse med større sandsynlighed vil bidrage til økonomisk stabilitet og jævnbyrdige ligaer. Disse former for lønlofter vil ligeledes have indvirkning på konkurrencen og den frie bevægelighed. Jo flere undtagelser et lønloft indeholder, jo mere usikkerhed er der omkring det, og jo sværere bliver det at argumentere for, at de opfylder deres mål. Endvidere opnår lønlofter for hold de bagvedliggende mål bedre, da disse til forskel fra individuelle lønlofter sikre, at en klub ikke kan købe mange dyre spillere, hvis løn rammer lønlofter, da de skal kunne betale for hele holdet indenfor reglernes rammer.¹²⁴

---

¹¹⁹ Jf. Lindhlom, Johan, *En Jämnare Spelplan*, afsnit 4.3.

¹²⁰ Jf. sag C-415/93, *Bosman*, præmis 106.

¹²¹ Jf. Hvidbogen.

¹²² Jf. *Bosman*, præmis 105-106.

¹²³ Jf. Lindhlom, Johan, *En Jämnare Spelplan*, afsnit 4.3

¹²⁴ *Ibid.*

For det tredje skal reglerne være nødvendige for at opnå målene, og de må ikke kunne opnås på mindre indgribende måder, ligesom reglerne ikke må være urimeligt omfattende.¹²⁵ For at kunne vise, at regler, om lønlofter er nødvendige for at sikre langsigtet økonomisk stabilitet, må det først vises, at klubberne bruger flere penge på løn, end de har råd til. At nogle klubber opererer med underskud er ikke i sig selv bevis herfor, ligesom det er tvivlsomt, hvorfor det skulle være værre, at sportsklubber går konkurs, end andre økonomiske aktører gør. I nødvendighedsbedømmelsen kan sportens specifikke forhold ikke anvendes¹²⁶. Hvorfor sportsklubberne i større udstrækning ikke kan holde sine lønninger indenfor budgetterne forklares i den økonomiske teori som en overforbrugsteori fra klubbernes side, da de må bruge stadig flere og flere penge på spillernes høje lønninger.¹²⁷ Denne overforbrugsteori har klubberne for at kunne sikre sig sejre mod de andre hold når de dyster. Det er ikke evident, at overforbrugsteorien er gældende, og dermed heller ikke beviseligt, at regler om lønlofter i EU-retlig henseende vil være et rimeligt middel mod denne tendens, i særdeleshed ikke relative lønlofter.¹²⁸ Der kan findes andre tænkelige midler til at undgå denne tendens, der vil kunne være mindre indgribende, såsom at mindske det økonomiske incitament, eller at fordele indtægterne mellem klubberne.¹²⁹ Det er dermed tvivlsomt hvorvidt regler om lønlofter er nødvendige for at opnå langsigtet økonomisk stabilitet, især i forhold til relative lønlofter, der nok ikke vil kunne opfylde målene tilfredsstillende. Absolutte lønlofter derimod vil nok kunne retfærdiggøres, da de ifølge den økonomiske teori leder til mere jævnbyrdige ligaer. Ligesom med argumentationen vedrørende økonomisk stabilitet, kan der sættes spørgsmålstejn ved de jævnbyrdige ligaer, da det ikke er evident, at der findes en sammenhæng mellem ligelige økonomiske forudsætninger og mere jævnbyrdige ligaer. Økonomiske teorier viser, at der findes en sammenhæng, men at den varierer fra sportsgren til sportsgren. På europæisk niveau er det dog en fordel, at der er en stor bevægelighed for atleterne. Da EU-retten forbyder begrænsninger i den frie bevægelighed vil det kunne tale for, at absolutte lønlofter kan retfærdiggøres. Selvom en sådan sammenhæng kan påvises, kan der i argumentationen imod regler om lønlofter anføres, at de ikke vil komme til at medføre ens forudsætninger, da klubberne kan afholde sig fra at bruge det maksimale beløb. På trods heraf er det i denne sammenhæng svært at forestille sig andre og mindre indgribende midler, der på en effektiv måde skulle kunne medføre mere jævnbyrdige ligaer. Afgørende for et absolut lønlofts proportionalitet er, at det ikke er mere vidtgående end nødven-

---

¹²⁵ Ibid.

¹²⁶ Jf. Hvidbogen afsnit 4.1 modsætningsvis.

¹²⁷ Jf. Lindhlom, Johan, *En Jämnare Spelplan*, afsnit 4.3

¹²⁸ Ibid.

¹²⁹ Jf. Lindhlom, Johan, *En Jämnare Spelplan*, afsnit 4.3

dig, hvilket er lettere at vise for de bløde lønlofter end for de hårde lønlofter, da der i de bløde lønlofter kan laves undtagelser til reglerne, der gør dem mere proportionelle. Dog er det vigtigt at være påpasselig med undtagelser til lønlofterne, da disse vil kunne øge risikoen for, at lønlofterne ikke følger sine mål, ligesom klubberne vil kunne udnytte disse undtagelser strategisk.¹³⁰

---

¹³⁰ Ibid.

6. Konklusion

EU-konkurrenceretten er i forbindelse med sporten flersidet, da der både skal tages hensyn til EU-konkurrenceretten, og sportens særlige kendetegn.

Den ændring, som *Meca-Medina* medførte, har gjort, at vurderingen af regler udstedt inden for sporten gik fra at være en ren vurdering af, om der i forbindelse med reglen var tale om økonomisk aktivitet, som Retten gjorde, til en proportionalitetsvurdering, hvor sportens særlige kendetegn stadig spiller en rolle, men hvor reglerne ligeledes skal opfylde et legitimt mål.

Med Hvidbogen og bilagene hertil er man ikke gået væk fra den *case-by-case* vurdering, som hidtil har dannet basis for udviklingen af EU-konkurrenceret og sport. Dette medfører ligeledes, at den rettesnor, der findes i Appendikset i form af testen i fire trin, ikke er den endelige test, den vil Domstolen stadig stå for.

Der er stadig regler, der er overladt til sporten selv at udfylde, dog er der nok med *Meca-Medina* dommen sikret, at sporten bliver nødt til at sikre en form for retssikkerhed for sportsudøverne, inden reglerne bliver gennemført, da de ellers vil kunne være i strid med EU-retten.

6.1. Lønlofter i professionel fodbold

Det kan bekræftes, at de fleste former for lønlofter vil være at betragte som en konkurrencebegrænsende aftale, der hindrer den frie bevægelighed for sportsudøverne. Betingelserne for, at regler om lønlofter vil falde inden for anvendelsesområdet for artikel 101 TFEU er til stede, uanset hvor lidt indgribende eventuelle regler vil være. Det vil stride imod den europæiske sportsmodel, at regler om lønlofter vil kunne aftales kollektivt mellem spillerorganisationerne og sportsorganisationerne, for dermed at falde udenfor artikel 101 TFEU's anvendelsesområde, så de kun skulle vurderes inden for anvendelsesområdet af artikel 45 TFEU om arbejdskraftens frie bevægelighed.

Det er udfordrende at bevise, at regler om relative lønlofter er nødvendige for at opnå de formål reglerne har for øje. Dette er lettere med hensyn til regler for de absolutte lønlofter, da de kan retfærdiggøres med økonomiske teorier. På samme vis er det lettere at argumentere for, at de hårde lønlofter vil kunne opfylde de givne mål, frem for de bløde, som vil kunne medføre en udnyttelse af undtagelsesreglerne. Hvis målet udelukkende var mere jævnbrydige ligaer ville en løsning med regler om hårde, absolutte lønlofter for hold kunne begrundes med at være lovlige og nødvendige skridt.

I UEFA's Financial Fair Play regler er formålene mere af økonomisk karakter og læner sig på sin vis op af overforbrugsteorien, som UEFA vil forsøge at få bugt med ved at indføre regler om et relativt lønloft for klubberne. Hvis argumenterne om at overforbrugsteorien er gyldig og til stede inden for den professionelle fodbold, vil indførelsen af reglerne, som de ser ud i UEFA's Financial Fair Play, formentligt falde udenfor EU-rettens område, da de begrænsninger, der vil følge af indførelsen af reglen om lønlofter, vil være proportionelt med forfølgelsen af målene for reglerne.

Indførelsen af regler om lønlofter i professionel fodbold vil nok sætte nogle begrænsninger for spillerne, da konkurrencen om dem ikke vil kunne være lige så stor, som følge af et lønloft, hvilket vil kunne anses som værende en forhindring i muligheden for at bevæge sig frit indenfor den europæiske union. Dette vil dog i fald overforbrugsteorien accepteres ikke være relevant, da disse restriktioner vil være forbundet med forfølgelsen af målene.

7. Domsliste og anvendte afgørelser fra Kommissionen

Dom af 12. december 1974 i sag C-36/74, *Walrave & Koch v. Association Union internationale*

Dom af 16. juni 1987 i sag C-118/85, *Kommissionen mod Italien*

Dom af 10. december 1991 i sag C-179/90, *Klaus Höfner und Fritz Elser v Macroton GmbH*

Dom af 15. december 1995 i sag C-415/93, *Bosman*

Forslag til afgørelse, fremsat den 20. september 1995 i sag C-415/93 *Bosman af Lenz*

Dom af 11. april 2000 i de forenede sager C-51/ 96 og C-191/97, *Deliège*

Dom af 13. april 2000 i sag C-176/96, *Lehtonen*

Dom af 19. februar 2002 i sag C-309/99, *Wouters*

Kommissionens beslutning af 1. august 2002 i sag COMP/38158, *Meca-Medina og Majcen/IOC*

- Commission Press Release, IP/02/1211

Dom afsagt af Retten i Første Instans den 30. september 2004 i sag T-313/02, *Meca-Medina og Majcen mod Kommissionen*

Forslag til afgørelse, fremsat d. 23. marts 2006 i sag C-519/04 P, *Meca-Medina og Majcen mod Kommissionen* af P. Léger

Dom af 18. juni 2006 i sag C-519/04 P, *Meca-Medina og Majcen mod Kommissionen*

8. Litteraturliste

Bogusz, Barbara, Adam Cygan & Erika Szyszczak

- *The Regulation of Sport in the European Union*, Edward Elgar Publishing, 2007

Goyder, D.G.

- *EC Competition Law*, 3. Udgave, Oxford EC Law Library, Clarendon Press, 1998

Haugaard, Rasmus Skovsgaard & Casper Fisker

- *Sportskontrakter*, Nyt Juridisk Forlag, 2004

Halgreen, Lars

- *European sports law – A comparative Analysis of the European and American Models of Sport*, Forlaget Thomson A/S, København 2004
- *Sportsret EU-retlige og kontraktsmæssige aspekter ved sportsudøvelse i Danmark*, Thomson Gadjura, 2000

Heide-Jørgensen, Caroline, mf.

- *Konkurrenceretten i EU*, 3. udgave, Jurist og økonomforbundets Forlag 2009

Infantino, Gianni

- *Meca-Medina: a step backwards for the European Sports Model and the Specificity of Sport?*, 2006

Lindholm, Johan

- *En Jämnare Spelplan: En EU-rättslig analys av idrottsliga lönetak*, Europarättslig Tidskrift nr. 4/11, s. 685-704

Monti, Giorgio

- *EC Competition Law*, Cambridge University Press, 2007

Parrish, Richard

- *Sports Law and Policy in the European Union*, Manchester University Press, Manchester 2003
- *The Lisbon Treaty and EU Sports Policy*, Study, European Parliament, september 2010

Staudohar, Paul D.

- *Salary Caps in professional Team Sports*, Competition policy in professional sports: Europe after the Bosman case, Standaard Editions Ltd, Antwerp, 1999 s. 71ff

Sørensen, Karsten Engsig & Poul Runge Nielsen

- *EU-retten – forkortet udgave*, Jurist- og økonomforbundets Forlag, 2008

Therkildsen, Brit

- *EU og Sport: Baggrund: EU kan sprænge sportens rammer*, Politiken, 25. juni 2007

8.1. Litteratur udstedt af Kommissionen

Hvidbog om idræt (White Paper on Sport), COM(2007) 391, 11. juli 2007

White Paper on Sport: Annex I: Sport and EU competition rules:

http://ec.europa.eu/sport/white-paper/swd-annex-i-sport-and-eu-competition-rules_en.htm

Commission staff working document, The EU and sport: Background and Context, accompanying document to the White Paper on Sport, SEC(2007) 935, 11. juli 2007

Kommissionens danske hjemmeside om Hvidbogen: http://ec.europa.eu/danmark/eu-politik/alle_emner/information/2007/070711_sport_da.htm

Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale udvalg og Regionsudvalget - Udvikling af sportens europæiske dimension, *Pierre de Coubertin handlingsplanen*

8.2. Regelregister

Lissabontraktaten sammenskrevet med det gældende traktatgrundlag

Rådets forordning (EF) Nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82

Traktaten om oprettelsen af Det Europæiske Fællesskab

UEFA, Club Licensing and Financial Fair Play regulations, Edition 2010:

http://www.uefa.com/MultimediaFiles/Download/Tech/uefaorg/General/01/50/09/12/1500912_DOWNLOAD.pdf

9. Resume

EC Competition law and Sports – on the rights of the professional athletes

This thesis deals with EC competition law and sports with emphasis on athletes' rights and the unanswered question about salary caps in professional football. The thesis is designed with the general rules of the EC competition law in the first part, including the purpose of competition law a definition of competition in the EU.

This is followed by a chapter concerning, how professional sports and competition in the EU is linked with a review of the *Meca-Medina* case, there is the leading case concerning competition law in the EU. With the *Meca-Medina* case a great part of the people concerned with sports were chocked, because it took the question about anti-doping into account and placed it under the EC competition law.

The thesis also reviews the White paper on Sports and the issues addressed, herein in relation to professional sports and EC competition law. The documents linked to the White paper on Sports are also reviewed in the task of finding out when a sporting rule is subject to the EC competition law, and when it is not. There is given a guideline for testing if a specific sporting rule is subject to the EC competition law.

At last it examines whether or not the purposed rules concerning salary caps in professional football are subject to the EC competition law, and if so will the rules be in breach of the EC competition law.